

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL KLAIPĖDOS APSKRITIES VIRŠININKO ADMINISTRACIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. gegužės 28 d. Nr. AT-P-32-1-7
Klaipėda

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-jojo audito departamento
direktoriaus Kęstučio Širvaičio
2007-05-31 pavedimą Nr. P-32-1

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Irena Bogdelienė (grupės vadovė)
Rasa Rakauskienė

Auditas pradėtas 2007-06-01
Auditas baigtas 2008-05-28

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinės atskaitomybės teisingumui	5
1.1. Bibliotekos ilgalaikio turto apskaita	5
1.2. Bibliotekos trumpalaikio turto ir atsargų apskaita	6
1.3. Bibliotekos atsiskaitymų apskaita	7
1.4. Bibliotekos pajamų apskaita	7
1.5. Bibliotekos išlaidų ir finansavimo apskaita	7
2. Pastebėjimai dėl valstybės biudžeto asignavimų naudojimo	9
3. Pastebėjimai dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo	10
3.1. Valstybės turto nurašymas	10
3.2. Apskrities patikėjimo teise valdomas buvusios SDAALR turtas	11
3.2.1. Išlikusio SDAALR turto inventorizavimo ir teisinės registracijos teisėtumas ir pagrįstumas	11
3.2.2. Išlikusio SDAALR turto naudojimas	12
3.2.3. Išlikusio SDAALR turto, kurį panaudos pagrindais valdo subjektai, naudojimas	13
Rekomendacijos	14
Pažanga šalinant nustatytus trūkumus	14

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus Kęstučio Širvaičio 2007 m. gegužės 31 d. pavedimu Nr. P-32-1. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Irena Bogdelienė (grupės vadovė) ir vyresnioji valstybinė auditorė Rasa Rakauskienė.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas ir įvykius, jų parodymą finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audituojamas subjektas – Klaipėdos apskrities viršininko administracija (toliau – apskritis), adresas: Danės g. 17, 92117 Klaipėda, identifikavimo kodas – 188608448. Audituojamu laikotarpiu apskrities viršininku dirbo Vytautas Rinkevičius, Apskaitos ir finansų departamento direktore – Danutė Ramanauskienė.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, dėl valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama apskrities 2007 metų finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), Finansinio turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 7), Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 8), Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1), Ikimokyklinių, visų tipų bendrojo lavinimo, internatinių ir vaikų globos bei kitų švietimo įstaigų darbuotojų etatų ir vaikų bei moksleivių kontingento plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-2), Sveikatos priežiūros, socialinės globos bei rūpybos įstaigų ir darbuotojų etatų plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-5), Kitų įstaigų (ir mokslinio tyrimo) etatų ir struktūros plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-9), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11).

Apskrities viršininkui priskirtas funkcijas įgyvendina administracija, jos struktūroje esantys septyni skyriai ir dvidešimt dvi jai pavaldžios biudžetinės įstaigos. Apskritis 2007 metais vykdė devyniolika programų, kurioms vykdyti gavo ir panaudojo 92 662,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus¹.

Siekdami audito tikslų, ištyrėme ir įvertinome vidaus kontrolę ir jos riziką. Nustatėme reikšmingų kontrolės rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir jų naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams. Taip pat įvertinome apskrities vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai mažinti ir valdyti. Parengėme darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, turto (ilgalaikio ir trumpalaikio turto, atsargų), išlaidų prekių ir paslaugų naudojimui, pajamų audito programas ir atlikome savarankiškas audito procedūras šiose srityse.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Apskirtyje įvertinome valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Atsižvelgdami į valstybės kontrolieriaus įsakymu² nustatytas finansinio (teisėtumo) audito strategines sritis, surinkome ir įvertinome duomenis apie apskrities viršininkui patikėjimo teise perduotą valdyti buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti (toliau – SDAALR) turta.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinės atskaitomybės teisingumui

Apskričiai pavaldi įstaiga Klaipėdos apskrities viešoji Ievos Simonaitytės biblioteka (toliau – biblioteka) buhalterinę apskaitą tvarkė nesivadovaudama Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis³, neteisingai tvarkė ilgalaikio, trumpalaikio turto, atsargų, gautinų ir mokėtinų sumų, išlaidų, finansavimo, pajamų apskaitą, neteisingai skaičiavo turto nusidėvėjimą, neteisingai fiksavo ūkines operacijas, atliko sąskaitų korespondencijas. Todėl negalime patvirtinti, kad bibliotekos Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse (toliau – balansas) nurodytas 37 271,6 tūkst. Lt aktyvo ir pasyvo likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra teisingas. Taip pat negalime patvirtinti, kad bibliotekos Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaitos (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaitos (forma Nr. 4), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 6) duomenys yra teisingi.

1.1. Bibliotekos ilgalaikio turto apskaita

Negalime patvirtinti, kad sąskaitos „Nematerialusis turtas (010)“ (balanso 3 eilutė) 188,6 tūkst. Lt likutis yra teisingas, nes balanse nurodytas 73,1 tūkst. Lt didesnis šios sąskaitos likutis metų pradžioje ir 0,9 tūkst. Lt mažesnis likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, negu užregistruotas apskaitos registruose.

Negalime patvirtinti, kad sąskaitos „Ilgalaikis materialusis turtas (011-019)“ (balanso 4 eilutė) 33 372,8 tūkst. Lt likutis yra teisingas, nes:

² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2007-02-08 įsakymas Nr. V-30 „Dėl valstybinio audito 2007 metų programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija).

-
- netvarkyta nebaigtos statybos darbų apskaita ir nepateikti dokumentai, įrodantys nebaigtos statybos darbų išlaidų 28 000,0 tūkst. Lt likutį;
 - nurodytas 510,5 tūkst. Lt mažesnis ilgalaikio materialiojo turto likutis metų pradžioje, negu užregistruotas apskaitos registruose;
 - nurodytas 251,8 tūkst. Lt sąskaitos 016 „Kitos mašinos ir įrengimai“ mažesnis likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, negu užregistruotas apskaitos registruose;
 - neinventorizuota nebaigta statyba, ilgalaikio turto inventorizacijos aprašuose nurodytas 138 240,71 Lt didesnis ilgalaikio turto likutis (be nebaigtos statybos darbų), negu užregistruotas apskaitos registruose.

Negalime patvirtinti, kad sąskaitos „Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas (020)“ (balanso 52 eilutė) 663,6 tūkst. Lt, sąskaitos „Nematerialiojo turto amortizacija (021)“ (balanso 53 eilutė) 26,1 tūkst. Lt, sąskaitos „Ilgalaikio turto fondas (250)“ (balanso 53 eilutė) 32 871,7 tūkst. Lt likutis yra teisingas, nes:

- ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimas apskaičiuotas nesivadovaujant steigėjo – Klaipėdos apskrities viršininko – patvirtintais ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvais;
- iki 2007 m. sausio 1 d. apskaičiuotas 43 022 Lt pastato – kultūrinės vertybės nusidėvėjimas;
- nurodytas sąskaitos „Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas (020)“ 109,4 tūkst. Lt didesnis, sąskaitos „Ilgalaikio turto fondas (250)“ 546,9 tūkst. Lt mažesnis likutis metų pradžioje, negu užregistruotas apskaitos registruose;
- nurodytas sąskaitos „Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas (020)“ 31,9 tūkst. Lt, sąskaitos „Ilgalaikio turto fondas (250)“ 219,1 tūkst. Lt mažesnis likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, negu užregistruotas apskaitos registruose.

1.2. Bibliotekos trumpalaikio turto ir atsargų apskaita

Sąskaitoje „Trumpalaikis materialusis turtas (070)“ (balanso 11 eilutė) ir sąskaitoje „Trumpalaikio turto fondas (260)“ (balanso 56 eilutė) nurodytas 2,8 tūkst. Lt didesnis šio turto likutis, o sąskaitoje „Medžiagos, maisto produktai ir kitos atsargos (060–064, 066, 069)“ (balanso 9 eilutė) – 2,8 tūkst. Lt mažesnis atsargų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, neteisingai atsargas užregistravus trumpalaikio turto sąskaitoje.

1.3. Bibliotekos atsiskaitymų apskaita

Negalime patvirtinti, kad sąskaitos „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais (178)“ (balanso 38 eilutė) 16,9 tūkst. Lt debetinis likutis yra teisingas, nes apskaitos registruose užregistruotas debetinio įsiskolinimo 58,4 tūkst. Lt likutis metų pradžioje nurodytas balanse, nurodytas 3,3 tūkst. Lt mažesnis debetinio įsiskolinimo likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, negu užregistruotas apskaitos registruose, neinventorizuotas šios sąskaitos likutis.

Negalime patvirtinti, kad sąskaitos „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais (178)“ (balanso 73 eilutė) 30,1 tūkst. Lt kreditinis likutis yra teisingas, nes nurodytas apskaitos registruose užregistruotas 35,7 tūkst. Lt kreditinio įsiskolinimo likutis metų pradžioje, nurodytas 2,0 tūkst. Lt didesnis kreditinio įsiskolinimo likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, negu užregistruotas apskaitos registruose, neinventorizuotas šios sąskaitos likutis.

Negalime patvirtinti, kad sąskaitos „Atsiskaitymai už pavedimų lėšas (176)“ (balanso 71 eilutė) 5,6 tūkst. Lt likutis yra teisingas, nes nurodytas atsiskaitymų pagal pavedimų lėšas 32,2 tūkst. Lt mažesnis likutis metų pradžioje ir 10,2 tūkst. Lt mažesnis likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, negu užregistruotas apskaitos registruose, neinventorizuotas šios sąskaitos likutis.

1.4. Bibliotekos pajamų apskaita

Negalėjome patvirtinti sąskaitos „Biudžetinių įstaigų pajamos (400)“ (balanso 60 eilutė) nenurodyto likučio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, nes likutis metų pradžioje nurodytas 2,8 tūkst. Lt mažesnis, negu užregistruotas apskaitos registruose ir nenurodytas apskaitos registruose užregistruotas 0,2 tūkst. Lt likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

1.5. Bibliotekos išlaidų ir finansavimo apskaita

Negalime patvirtinti, kad sąskaitos „Išlaidos iš biudžeto (200)“ (balanso 41 eilutė) 19,7 tūkst. Lt likutis yra teisingas, nes nurodytas apskaitos registruose užregistruotas 21,3 tūkst. Lt likutis metų pradžioje, nurodytas 1,8 tūkst. Lt didesnis likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, negu užregistruotas apskaitos registruose.

Negalime patvirtinti sąskaitos „Pavedimų lėšų išlaidos (214)“ (balanso 46 eilutė) nenurodyto likučio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, nes apskaitos registruose užregistruotas 14,4 tūkst. Lt likutis metų pradžioje (taip pat nurodytas balanse) ir 10,2 tūkst. Lt likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Negalime patvirtinti, kad sąskaitos „Finansavimas iš biudžeto (230)“ (balanso 49 eilutė) 345 tūkst. Lt likutis yra teisingas, nes nurodytas 8,6 tūkst. Lt mažesnis likutis metų pradžioje, 3,3 tūkst. Lt mažesnis likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, negu užregistruotas apskaitos registruose.

Negalime patvirtinti, kad bibliotekos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitose Kultūros įstaigų išlaikymo programos (kodas 1.26) 2 483,7 tūkst. Lt kasinės ir 2 508,6 tūkst. Lt faktinės išlaidos bei Specialiosios programos, finansuojamos iš biudžetinių įstaigų įmokų (kodas 88.1), 54,4 tūkst. Lt kasinės ir 59,9 tūkst. Lt faktinės išlaidos nurodytos teisingai, nes įstaiga faktinių ir kasinių išlaidų iš biudžeto apskaitos netvarkė pagal įstaigos vykdomas programas, neteisingai registravo kasines išlaidas, kai lėšos buvo pervestos iš izdo sąskaitos į bibliotekos banko sąskaitą, o ne iš banko sąskaitos pervestos į darbuotojų ir tiekėjų sąskaitas.

Išdėstyti dalykai rodo, kad biblioteka apskaitą tvarkė nesivadovaudama Buhalterinės apskaitos įstatymo⁴ 17 straipsnio nuostata finansinę atskaitomybę sudaryti pagal sąskaitų duomenis, Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁵ atitinkamais punktais, kurie reglamentuoja ilgalaikio ir trumpalaikio turto, atsargų, debitorių ir kreditorių, pajamų, išlaidų, finansavimo, nusidėvėjimo skaičiavimą, ūkinių operacijų atvaizdavimą ir sąskaitų korespondencijų naudojimą, taip pat Inventorizacijos taisyklių⁶ 4 ir 63 punktų nuostatomis, nes neinventorizavo nebaigtos statybos darbų, skolų (gautinų ir mokėtinų), nesutikrino faktiškai inventorizuotų turto likučių su buhalterinės apskaitos duomenimis, nesudarė sutikrinimo žiniaraščių.

Dėl to, kad biblioteka neteisingai tvarkė buhalterinę apskaitą ir metinėse ataskaitose pateikė neteisingus duomenis, negalime patvirtinti, kad iš suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1) nurodytos (aktyve ir pasyve) 488 437,4 tūkst. Lt sumos 37 271,6 tūkst. Lt suma yra teisinga, negalime patvirtinti, kad iš suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) nurodytos 92 662,4 tūkst. Lt kasinių išlaidų sumos 2 538,1 tūkst. Lt kasinių išlaidų suma yra teisinga, ir iš nurodytos 92 797,9 tūkst. Lt faktinių išlaidų sumos 2 568,5 tūkst. Lt faktinių išlaidų suma yra teisinga.

Nustatytos klaidos yra reikšmingos ir turi įtakos asignavimų valdytojo finansinės atskaitomybės duomenų teisingumui.

Pažymėtina, kad kultūros ministro įsakymu⁷ nuo 2007 m. sausio 1 d. bibliotekos steigėjo funkcijos iš Kultūros ministerijos perduotos Klaipėdos apskrities viršininkui. Informavus apskritį

⁴ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574, 17 str. (2007-06-07 Nr. X-1178 redakcija).

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija).

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 patvirtintos Inventorizacijos taisyklės, 4, 63 p.

⁷ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005-08-23 įsakymas Nr. ĮV-368 „Dėl Kauno apskrities viešosios bibliotekos, Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešosios bibliotekos, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos, Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos ir Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos steigėjo funkcijų perdavimo“, 1.2 p. (2006-11-07 Nr. ĮV- 597 redakcija).

apie bibliotekoje nustatytas klaidas, neatitikimus ir kitus pastebėjimus, apskritis ėmėsi priemonių klaidoms, neatitikimams šalinti. 2007 m. gruodžio mėn. apskrities iniciatyva priimtas patirtį turintis vyriausiasis buhalteris bibliotekos apskaitai tvarkyti, bibliotekos direktorius apskrities viršininko įsakymu⁸ įpareigotas patvirtinti tvarkas, taisykles, kurios užtikrintų tinkamą buhalterinės apskaitos tvarkymą, finansinių ir statistinių ataskaitų teisingumą, biudžeto asignavimų naudojimo teisėtumą.

2. Pastebėjimai dėl valstybės biudžeto asignavimų naudojimo

Bibliotekos direktorius nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“⁹:

– 5.4 punkto nuostata, kad kiekvienu atveju, nurodytu šiame punkte, vienkartinė pinigine išmoka gali būti skiriama ne daugiau kaip kartą per metus, nes kai kuriems darbuotojams atlikus vienkartinę, ypač svarbias užduotis, kelis kartus per metus skyrė vienkartinę išmokas;

– 5.2 punkto nuostata, kad tarnybinio atlyginimo priedai skiriami konkrečiam terminui, bet ne ilgesniam kaip iki kalendorinių metų pabaigos, nes 2007 metais kai kuriems darbuotojams mokėjo tarnybinio atlyginimo priedus, nustatytus 2006 metais;

– 5.2 punkto nuostata, kad tarnybinio atlyginimo priedų ir priemokų suma negali viršyti tarnybinio atlyginimo dydžio, nes vienam darbuotojui 2007 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiais mokėjo 154 procentų tarnybinio atlyginimo dydžio priedą;

– 5.2 punkto nuostata, nes kai kuriems darbuotojams nustatė tarnybinio atlyginimo priedus, nenurodydamas, už kokius papildomus darbus šie priedai skiriami, neturėdamas raštiško darbuotojų sutikimo. Todėl negalėjome patvirtinti, kad tarnybinio atlyginimo priedai yra nustatyti ir mokami vadovaujantis 5.2 punktu. Be to, kai kuriems darbuotojams nepagrįstai tarnybinio atlyginimo priedus mokėjo už darbus, kurie yra nustatyti jų pareiginiuose nuostatuose.

Biblioteka sumokėjo 780 Lt Vilniaus kolegijai už darbuotojo neakivaizdines studijas, 1 500 Lt – VšĮ „Rutenija“ studijų centrui už vyriausiojo buhalterio (iki 2007 m. gruodžio 3 d. ėjusio vyriausiojo buhalterio pareigas) studijas Maskvos valstybiniame industriniame universitete. Be to, biblioteka be įstaigos vadovo nurodymo šiam vyriausiajam buhalteriiui pervedė 1 239 Lt komandiruočių išlaidų avansą, neturėdama faktines išlaidas pagrindžiančių dokumentų, UAB „Tele 2“ apmokėjo darbuotojo asmeninio mobiliojo ryšio išlaidas (150 Lt), vyriausiojo buhalterio

⁸ Klaipėdos apskrities viršininko 2007-12-06 įsakymas Nr. 4-7048-(1.3).

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-11 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, 5.2, 5.4 p.

asmeninio mobiliojo ryšio išlaidas (410 Lt), todėl pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo¹⁰ 12 straipsnio 1 dalį.

Visa tai, kas nustatyta, rodo, kad įstaigos vadovas, pagal Biudžeto sandaros įstatymo¹¹ 7 straipsnio 1 punktą būdamas atsakingas už įstaigai paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programose nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, neužtikrino, kad jie būtų naudojami tik programų tikslams įgyvendinti.

Bibliotekos direktorius 2008 m. kovo 13 d. raštuose Nr.1-20-34 ir Nr. 1-20-32 paaiškino, kad vyriausiasis buhalteris UAB „Tele 2“ savo asmeninio mobiliojo ryšio išlaidas, VšĮ „Rutenija“ studijų centrui studijų Maskvos valstybiniame industriniame universitete išlaidas ir komandiruočių išlaidų avansą savavališkai sumokėjo, neturėdamas įstaigos vadovo leidimo. Pažymėtina, kad bibliotekos direktorius 2008-02-19 įsakymu Nr. P-14 atleido buhalterį (iki 2007 m. gruodžio 3 d. ėjusį vyriausiojo buhalterio pareigas) iš pareigų jo prašymu. Vyriausiasis buhalteris ir darbuotojas audito metu (iki 2008 m. gegužės 27 d.) į valstybės biudžetą grąžino asmeninėms reikmėms 2006–2007 m. panaudotus 5 819 Lt.

Bibliotekos direktorius, skirdamas darbuotojams tarnybinių atlyginimų priedus, vienkartinės išmokas, nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ nuostatomis, neužtikrino valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumo.

3. Pastebėjimai dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo

3.1. Valstybės turto nurašymas

Apžiūros metu nustatyta, kad bibliotekos patikėjimo teise valdomas pastatas garažas (unikalus Nr. 2190-0007-3039, žymėjimas plane 4G1p), kuris įregistruotas VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre, užregistruotas apskaitoje, inventorizacijos komisijos inventorizuotas, tačiau yra nugriautas be komisijos pasiūlymo ir įstaigos vadovo sprendimo dėl valstybės turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, be Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo. Šiuo atveju biblioteka nesilaikė Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu)

¹⁰ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574, 12 str. 1 d.

¹¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430, 7 str. 1 d. (2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija).

naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo¹² reikalavimų. Pagal šį Aprašą¹³, už neteisėtą valstybės ir savivaldybių turto nurašymą, išardymą ir likvidavimą atsako valstybės institucijų ir įstaigų vadovai įstatymų nustatyta tvarka.

Bibliotekos patikėjimo teise valdomas nekilnojamasis turtas – pastatas garažas yra nugriautas ir likviduotas neteisėtai. Inventorizacijos duomenys nepatikimi, nes bibliotekos inventorizacijos komisija inventorizavo nesantį turtą.

3.2. Apskritis patikėjimo teise valdomas buvusios SDAALR turtas

Apskritis 2005 m. sausio 1 d. apskaitė buvusios SDAALR turto už 3 012 tūkst. Lt ir 2007 m. gruodžio 31 d. – už 2 805,3 tūkst. Lt. Apskritis 2005 m. nurašė netinkamo naudoti turto už 206,7 tūkst. Lt, iš jų: transporto priemonių – už 183,3 tūkst. Lt ir kito ilgalaikio turto – už 23,4 tūkst. Lt.

Auditoriai įvertino apskričiai patikėjimo teise perduoto buvusios SDAALR valstybės turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo ir apskrities viršininką 2007 m. gruodžio 14 d. raštu Nr. SL-(32-1.10.1)-86 „Dėl 2007 m. trijų ketvirčių finansinės atskaitomybės įvertinimo ir nustatytų neatitikimų“ informavo apie nustatytus pažeidimus, klaidas ir kitus neatitikimus.

3.2.1. Išlikusio SDAALR turto inventorizavimo ir teisinės registracijos teisėtumas ir pagrįstumas

1. Apskritis išlikusio SDAALR turto inventorizacijos aprašuose buvo pateikti ne visi duomenys apie turtą, kaip numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr.125¹⁴ 1.1 punkte, nenurodyta nekilnojamųjų daiktų paskirtis, pažymėjimas plane, unikalūs numeris, statinių plotas, aukštų skaičius, patalpų plotas ir indeksai, duomenys apie teisinę registraciją, taip pat kitą ilgalaikį turtą apibūdinantys duomenys ir pagrindinės charakteristikos. Pažymėtina, kad apskritis 2005 metais neinventorizavo buvusios SDAALR turto, todėl nesivadovavo Inventorizacijos taisyklių¹⁵ 4 punkto nuostatomis.

2. Apskritis apskaitos registruose neteisingai nurodyti panaudos gavėjai: Klaipėdos sklandymo klubas, Skuodo technikos sporto klubas, Klaipėdos technikos sporto klubas, Šilutės technikos sporto jūrų klubas ir kiti, o ne Lietuvos techninio sporto draugija ir Lietuvos aeroklubas.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimu Nr. 1250 patvirtintas Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašas, 4 ir 11 p.

¹³ Ten pat, 2 p.

¹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-02-04 nutarimas Nr. 125 „Dėl buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turto inventorizavimo“, 1.1 p.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 patvirtintos Inventorizacijos taisyklės, 4 p. (2004-07-12 Nr. 876 redakcija).

3. Apskritis, pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 125 „Dėl buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turto inventorizavimo“¹⁶ nuostatas patikėjimo teise valdanti orlaivius, nesirūpino išlikusio SDAALR turto registracija, nes neturėjo duomenų apie orlaivių teisinę registraciją, o Lietuvos Respublikos Civilinių orlaivių registre Apskritis patikėjimo teise valdomų orlaivių savininku buvo užregistruotas Lietuvos aeroklubas.

4. Apskritis, perėmusi valdyti išlikusį SDAALR turta, kuriam nebuvo nustatyti kadastriniai duomenys, nesikreipė į VĮ Registrų centrą, kad būtų nustatyti nekilnojamojo turto kadastriniai duomenys, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 125 „Dėl buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turto inventorizavimo“¹⁷ 1.1 punkte.

Pažymėtina, kad rekomendavus apskritis 2007 metais apskaitos registruose nurodė panaudos gavėjus Lietuvos techninio sporto draugiją ir Lietuvos aeroklubą, Civilinių orlaivių registre apskritis patikėjimo teise valdomų orlaivių savininku užregistruota apskritis.

3.2.2. Išlikusio SDAALR turto naudojimas

1. Apskritis patikėjimo teise valdomame žemės sklype, esančiame Dauginčių k., Kretingos r., rasti statiniai (avarinės būklės sandėlis ir aštuoni asmeniniams sklandymo klubo narių poreikiams naudojami nameliai), kurie neįtraukti į inventorizavimo aprašą, neužregistruoti apskritis apskaitos registruose ir VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre, todėl auditoriai neturėjo galimybės nustatyti, kam nuosavybės teise jie priklauso. Apskritis auditoriams nepaaiškino, kam šie statiniai priklauso ir nepateikė šių objektų teisinės registracijos dokumentų.

2. Vertinant apskritis valdomo išlikusio SDAALR turto nurašymą nustatyta, kad Klaipėdos apskritis viršininko įsakymu¹⁸ nurašyti pripažinti netinkamais (negalimais) naudoti trys sklandytuvai L-13 (inventorinis Nr. 015042, 015043, 015044), sklandytuvas „Strazdas“ (inventorinis Nr. 0150450) yra išardyti ir liekamosios medžiagos parduotos kaip metalo laužas, nesivadovaujant Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo¹⁹ 11.1 punktu, kuriame numatyta, kad sprendimus dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu naudoti valstybės nekilnojamojo turto nurašymo priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Pažymėtina, kad sklandytuvai yra priskiriami orlaiviams, kurie pagal Civilinio kodekso 1.98 straipsnio 3 punktą yra nekilnojamas turtas.

3. Vertinant, ar sudarytos panaudos sutartys su subjektais, valdančiais buvusios SDAALR turta, nustatyta, kad Nekilnojamojo turto panauda Lietuvos aeroklubui ir dalies nekilnojamojo turto

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-02-04 nutarimas Nr. 125 „Dėl buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turto inventorizavimo“, 2 ir 3 p.

¹⁷ Ten pat, 1.1 p.

¹⁸ Klaipėdos apskritis viršininko 2005-05-05 įsakymas Nr. 13.6-1713.

(esančio Birutės g. 5 Klaipėdoje, Liepų g. 73A Klaipėdoje, Tiekėjų g. 34 Kretingoje, Stoties g. 13 Kretingoje, Uosto g. 9 Šilutėje) panauda Lietuvos techninio sporto draugijai neužregistruota VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre. Vadovaujantis Civilinio kodekso 4.254 str. 1 d. 1 p., viešajame registre turi būti registruojami sandoriai, kuriais keičiamas registruojamo daikto teisinis statusas ar iš esmės keičiamos jo valdymo, naudojimo ir disponavimo juo galimybės.

4. Vertinant, ar su nekilnojamąjį SDAALR turtą panaudos pagrindais valdančiais subjektais sudarytos žemės sklypų, kuriuose šis turtas yra, panaudos sutartys, nustatyta, kad apskritis nesudarė žemės sklypų, kuriuose yra apskrities patikėjimo teise valdomi buvusios SDAALR pastatai ir statiniai ir kurie pagal panaudos sutartį perduoti neatlygintinai naudotis Lietuvos techninio sporto draugijai ir Lietuvos aeroklubui, panaudos sutarčių su žemės sklypų naudotojais, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos žemės įstatyme²⁰.

3.2.3. Išlikusio SDAALR turto, kurį panaudos pagrindais valdo subjektai, naudojimas

Apskrities patikėjimo teise valdomu buvusios SDAALR turtu, kurį pagal panaudą gavo Lietuvos techninio sporto draugija ir Lietuvos aeroklubas, naudojasi tretieji asmenys. Apžiūros metu nustatyta:

- klubo pastate, esančiame Liepų g. 73A Klaipėdoje, vykdoma veikla (plaunami automobiliai, ant pastato yra UAB „Gitanos servisas“ reklaminė iškaba ir kt.);
- ant parduotuvės pastato, esančio Birutės g. 13 Skuode, yra UAB „Vairavimo mokykla“ iškaba;
- ant tiro pastato, esančio Šatrijos g. 1C Skuode, kabo iškaba, kurioje nurodyta, kad šiame pastate remontuojami baldai;
- viešbučio pastate, esančiame Debreceno g. 27 Klaipėdoje, veikia maisto prekių ir alkoholinių gėrimų parduotuvė;
- poilsio namelyje, esančiame Dauginčių k., Kretingos r. (unikalus Nr. 5697-2024-9027), ir įstaigos pastate, esančiame Nemuno g. 21 Klaipėdoje (unikalus Nr. 2193-0008-9019), gyvena žmonės. Klaipėdos sklandymo klubo tarybos pirmininko Algimanto Skurdenio aiškinimu, poilsio namelyje gyvena Klaipėdos sklandymo klubo narys, kuris prižiūri ir saugo teritorijoje esantį turtą, o įstaigos pastate gyvena buvęs Klaipėdos sklandymo klubo narys.

Apskritis nepateikė nuomos sutarčių ir kitos informacijos apie šio turto naudojimą.

¹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimu Nr. 1250 patvirtintas Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašas, 11.1 p.

²⁰ Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, 1994-04-26 Nr. I-446 (2004-01-27 Nr. IX-1983 redakcija), 8 str.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo²¹ Nr. 855 „Dėl buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turto tolesnio naudojimo“ 3 punkte numatyta, kad SDAALR turtas gali būti perduotas, įkeistas, parduotas ar juo laiduojama tik leidus Lietuvos Respublikos Vyriausybei, tačiau Lietuvos techninio sporto draugija ir Lietuvos aeroklubas pagal panaudą valdomą turtą yra perdavę naudotis tretiesiems asmenims. Apskritis, patikėjimo teise valdanti buvusios SDAALR turtą, nepakankamai kontroliuoja, kaip yra naudojamas šis turtas.

Apskritis ne visais atvejais užtikrino, kad buvusios SDAALR turtas būtų valdomas, naudojamas ir disponuojama juo pagal teisės aktų reikalavimus.

Rekomendacijos

Atsižvelgdama į ataskaitoje išdėstytus dalykus, apskrities vadovybė turi imtis priemonių ir užtikrinti, kad:

- bibliotekoje nustatytos klaidos būtų ištaisytos ir apskaita būtų tvarkoma vadovaujantis teisės aktais, apskaitos principais ir taisyklėmis (1 p.);
- bibliotekoje būtų inventorizuoti visų sąskaitų likučiai, turto inventorizacija būtų patikima (1 p.);
- bibliotekoje darbuotojams tarnybinio atlyginimo priedai ir vienkartinės išmokos būtų skiriamos vadovaujantis teisės aktų reikalavimais (2 p.);
- bibliotekoje valstybės biudžeto lėšos būtų naudojamos pagal teisės aktų reikalavimus (2 p.);
- bibliotekoje patikėjimo teise valdomas nekilnojamasis turtas būtų valdomas ir naudojamas teisės aktų nustatyta tvarka (3.1 p.);
- buvusios SDAALR turtas būtų valdomas, naudojamas ir disponuojama juo pagal teisės aktų reikalavimus (3.2 p.).

Pažanga šalinant nustatytus trūkumus

Apskritis ir pavaldžios įstaigos dėl audito metu nustatytų klaidų, neatitikimų ir kitų pastebėjimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotos Valstybės kontrolės raštais. Apie vidaus kontrolės vertinimo rezultatus pavaldžiose biudžetinėse įstaigose informuota 2007-11-15 raštu Nr. SL-(32-1.10.1)-75. Apie apskirtyje ir jai pavaldžiose biudžetinėse įstaigose nustatytas klaidas ir neatitikimus, vertinant 2007 m. trijų ketvirčių finansinę atskaitomybę, informuota 2007-12-14 raštu Nr. SL-(32-1.10.1)-86. Apskričiai pavaldžios biudžetinės įstaigos Klaipėdos apskrities viešoji Ievos

²¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995-06-16 nutarimas Nr. 855 „Dėl buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turto tolesnio naudojimo“ (1995-12-28 nutarimo Nr. 1629 redakcija), 3 p.

Simonaitytės biblioteka ir Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazija dėl vidaus kontrolės sistemos vertinimo informuotos atitinkamai 2007-11-15 raštais Nr. SL-(32-1.11.1)-76 ir Nr. SL-(32-1.11.1)-77, dėl 2007 metų trijų ketvirčių finansinės atskaitomybės vertinimo atitinkamai 2007-12-13 raštais Nr. SL-(32-1.11.1)-80 ir Nr. SL-(32-1.11.1)-81, Klaipėdos apskrities viešoji Ievos Simonaitytės biblioteka dėl audito metu nustatytų klaidų, neatitikimų ir kitų pastebėjimų informuota 2008-05-08 raštu Nr. SL-(32-1.11.1)-31, Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazija – 2008-05-15 raštu Nr. SL-(32-1.11.1)-33. Informacija apskričiai apie pavaldžiose biudžetinėse įstaigose audito metu nustatytas klaidas, neatitikimus, kitus pastebėjimus ir rekomendacijos pateiktos 2008-05-27 raštu Nr. SL-(32-1.10.1)-37.

Pažymėtina, kad apskritis ir jai pavaldžios įstaigos dalį klaidų ir neatitikimų ištaisė, kai kurias rekomendacijas, pateiktas Valstybės kontrolės raštuose, įvykdė, tačiau iki šiol jos ne visos yra įgyvendintos.

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2008 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento Klaipėdos skyrių.

3-iojo audito departamento Klaipėdos skyriaus vedėja

Meilutė Gudaitytė

3-iojo audito departamento Klaipėdos skyriaus vyriausioji valstybinė auditorė

Irena Bogdelienė